

Jak soutěžit dodavatele

Eva Rudolfová

v OPŽP 2014 – 2020?

Zeleň v ulicích, fungující čistírny odpadních vod nebo energeticky efektivní budovy. Téma životního prostředí je čím dál víc in na celostátní i obecní úrovni. Odpovídá tomu i nastavení Operačního programu Životní prostředí (OPŽP) s rozpočtem přesahujícím 70 mld. korun.

Podívejme se spolu na pravidla, která musí obce a další zadavatelé dodržovat, pokud nechtějí své projekty vystavit podezření z nekalého výběru dodavatelů. Zcela zásadní otázkou, kterou je nutné zodpovědět hned v úvodu administrace dotací podpořeného projektu, je **zařazení zakázky do správné kategorie**. Výběr dodavatele je totiž jiný, pokud se jedná o pořízení stroje na údržbu veřejné zeleně za 50 tisíc korun nebo o výstavbu komplexního systému protipovodňového řešení za desítky milionů.

Klíčem je míra podpory. Převyšuje-li dotace 50 procent z předpokládané hodnoty celé zakázky, musí se zadavatel automaticky řídit **zákonem o veřejných zakázkách** (nejpozději od dubna 2016 pak zákonem o zadávání veřejných zakázek). Pokud je dotace menší než 50 procent, vztahují se na zakázku **dotační pravidla**, což ovšem vede k další kategorizaci: Převyšuje předpokládaná hodnota zakázky 500 tis. korun? Pokud ne, zadavatel může **zadat zakázku dodavateli přímo**, v opačném případě postupuje zadavatel **podle pravidel „Zadávání veřejných zakázek v operačním programu Životní prostředí 2014 – 2020.“**

Kategorie zakázek podle pravidel OPŽP

Všemu dělení však není konec. Zakázky dle pravidel OPŽP, se třídí do dvou kategorií, což má vliv například pro správné nastavení lhůt. První z nich se nazývá **Veřejné zakázky malé hodnoty** a řadí se do ní dodávky či služby do výše 2 mil. korun a stavební práce do 6 mil. korun. Hodnotnější plnění se označují jako **Veřejné zakázky vyšší hodnoty**.

Pravidla OPŽP umožňují zadat zakázku **formou čtyř druhů výběrového řízení**, přičemž rozdíl spočívá ve způsobu jejich zahájení: (1) uzavřená výzva, (2) otevřená výzva, (3) elektronické tržiště a (4) postup obdobný jednacím řízením bez uveřejnění. Poslední dvě kategorie může zadavatel zvolit jen ve specifických případech.

Uzavřená výzva se zahajuje oslovením minimálně tří dodavatelů, a to písemnou výzvou k podání nabídky spolu s uveřejněním zadávací dokumentace (ZD) na profilu zadavatele. Lhůta pro podání nabídek se rozbíhá následující den. **Otevřená výzva** je zahájena zveřejněním ZD na profilu zadavatele. Lhůta pro podání nabídek začíná rovněž následu-

jícím dnem po uveřejnění ZD. Zadavatel má v tomto případě možnost zahájit řízení uveřejněním Oznámení o zakázce ve Věstníku veřejných zakázek a zvýšit tak povědomí dodavatelů o výběrovém řízení.

Zadávací dokumentace

Po výběru správné kategorie a druhu zadávacího řízení se může zadavatel pustit do vytvoření zadávací dokumentace. Zadavatel vždy musí vyžadovat alespoň prokázání **splnění profesních kvalifikačních předpokladů**, tedy předložení Výpisu z Obchodního rejstříku. Pravidla rovněž požadují průběžné doplňování informací a změn týkajících se výběrových řízení do **informačního systému IS KP14+**, přes který poskytovatel dotace provádí veškeré kontroly zakázky.

Při **stanovení hodnotících kritérií** může zadavatel zvolit jak nejnižší nabídkovou cenu, tak ekonomickou výhodnost nabídky. Pravidla zde však definují váhu nabídkové ceny, která musí u dodávek a služeb dosahovat minimálně 60 % a u stavebních prací alespoň 80 %. Jednou z doporučených náležitostí zadávacích podmínek je **stanovení důvodů pro zrušení výběrového řízení**. Bez jejich uvedení v dokumentaci totiž není možné výběrové řízení zrušit před uzavřením smlouvy (po uzavření smlouvy lze řízení zrušit obdobně jako v zákoně o VZ).

Přípravit se na kontroly

Kontroly probíhají v různých fázích zakázky. Před zahájením výběrového řízení je to „ex ante kontrola“, před uzavřením smlouvy „modifikovaná ex post kontrola,“ a po realizaci výběrového řízení „ex post kontrola.“

Ex ante kontrola se týká zakázek, jejichž předpokládaná hodnota přesahuje 11 413 000 korun. Zadavatel je povinen předložit dokumenty prostřednictvím IS KP14+ k případné podrobné kontrole. Zda zakázka spadá do kontrolního vzorku, zjistí zadavatel do 10 pracovních dnů od doložení dokumentů zprávou od zprostředkujícího subjektu. V takovém případě nesmí zadavatel do ukončení kontroly řízení vyhlásit. Lhůta pro kontrolu je stanovena až na 30 pracovních dnů. Pokud k podrobné kontrole vybrán nebyl, může zakázku vyhlásit.

Modifikovaná ex post kontrola se jako v předchozím případě týká zakázek převyšujících

hranici 11 413 000 korun. Jedná se o podrobnou kontrolu v průběhu výběrového řízení, která spočívá v účasti úředníků na všech jednáních hodnotící komise. O skutečnosti, že je zakázka vybrána ke kontrole, je zadavatel informován prostřednictvím IS KP14+.

Závěrečná **ex post kontrola** se týká všech zakázek. Zadavatel musí doložit veškerou dokumentaci, která v průběhu zadávacího řízení vznikla. Vyžadována jsou i čestná prohlášení zadavatele v případě, že během řízení nebyly podány dodatečné informace, námitky, nebo nedošlo k vyloučení žádného uchazeče.

Na co dalšího si dát pozor?

Pravidla samozřejmě uvádí i další pokyny a doporučení k průběhu soutěže, shrňme ty nejdůležitější.

Případně **žádosti o dodatečné informace** musí dodavatel doručit nejpozději 4 pracovní dny před uplynutím lhůty pro podání nabídek. Zadavatel je do 4 pracovních dnů (zakázky vyšší hodnoty) nebo 2 pracovních dnů (zakázky malé hodnoty) od doručení žádosti povinen dotaz zodpovědět.

- **Hodnotící komise** musí mít alespoň tři členy, z nichž jeden musí být zadavatel, nebo jeho zástupce. Pokud je přítomna většina členů, je hodnotící komise usnášeníschopná.

- **Otevírání obálek** musí proběhnout bez zbytečného odkladu, a s umožněním přístupu dodavatelů, kteří podali nabídku. Nabídky doručené po lhůtě se archivují spolu se spisovou dokumentací.

- O výběru či vyloučení musí být **dodavatelé informováni prokazatelným způsobem**. Oznámení o výběru nejhodnější nabídky musí obsahovat poučení o možnosti podat námitky minimálně do 3 pracovních dnů ode dne doručení oznámení, přičemž zadavatel není oprávněn uzavřít smlouvu před uplynutím této lhůty.

Výčet povinností zadavatele v OPŽP je obsáhlý a poměrně složitý. Přesto není důvod nechat se odradit, neboť správný výběr dodavatele je jeden z posledních krůčků k úspěšnému využití dotace.

Eva Rudolfová